

Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjoni istungi protokoll nr 162

Eesti, videosild

Reede, 8. mai 2026

Algus 9.00, lõpp 10.00

Juhataja: Peeter Tali (esimees)

Protokollija: Roosmarii Kukk (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Vladimir Arhipov, Lea Danilson-Järg, Katrin Kuusemäe, Maido Ruusmann, Aivar Sõerd, Tarmo Tamm, Urve Tiidus, Luisa Värk

Komisjoni ametnikud: Getter Kristen Treumuth (nõunik)

Puudusid: Arvo Aller, Enn Eesmaa, Rain Epler, Tiit Maran, Anti Poolamets, Kadri Tali ja Kristo Enn Vaga

Kutsutud: haridus- ja teadusminister Kristina Kallas, Haridus- ja Teadusministeeriumi EL ja rahvusvahelise koostöö osakonna vanemnõunik Katrin Siider, ministri nõunik Gea Kangilaski (1. päevakorrapunkt); Kliimaministeeriumi asekanstler Kristi Klaas, kliimaosakonna nõunik Mariann Leps ning välissuhete osakonna EL teemade valdkonnajuht Eliise Merila (2. päevakorrapunkt); Justiis- ja Digiministeeriumi digitaristu ja küberturvalisuse asekanstler Tõnu Grünberg, Justiis- ja Digiministeeriumi sideturgude talituse juhataja asetäitja Mart Laas ning Euroopa Liidu asjade ja väliskoostöö juht Kristiina Krause (3. päevakorrapunkt); Justiis- ja Digiministeeriumi digitaristu ja küberturvalisuse asekanstler Tõnu Grünberg, Justiis- ja Digiministeeriumi sideturgude talituse juhataja asetäitja Mart Laas ning Euroopa Liidu asjade ja väliskoostöö juht Kristiina Krause (4. päevakorrapunkt); Riigikogu Kantselei avalike suhete osakonna pressinõunik Merilin Kruuse (1.–5. päevakorrapunkt); Riigikantselei Euroopa Liidu sekretariaadi nõunikud Karin Zereen ja Tairi Täht (2. päevakorrapunkt); Riigikantselei Euroopa Liidu sekretariaadi nõunik Age Inkinen (3. päevakorrapunkt)

Päevakord:

3. Seisukoha andmine: Euroopa Liidu andmeliidu strateegia ja tehisaru rakendamise strateegia - COM(2025) 723 COM(2025) 835

3. Seisukoha andmine: Euroopa Liidu andmeliidu strateegia ja tehisaru rakendamise strateegia - COM(2025) 723 COM(2025) 835

Tõnu Grünberg andis ülevaate Euroopa Liidu andmeliidu strateegiast ja tehisaru rakendamise strateegiast - COM(2025) 723 COM(2025) 835. Ta sõnas, et Euroopa Komisjon avaldas eelmise aasta lõpus andmeliidu strateegia ja tehisaru rakendamise strateegia ajakohastatud versiooni osana laiemast digipaketist. Strateegia eesmärk on luua Euroopa Liidu ülesed

tingimused kvaliteetsete, turvaliste ja kättesaadavate andmete vabaks liikumiseks ning nende kasutamiseks tehisaru arendamisel ja rakendamisel. Sellega soovitakse kiirendada tehisaru kasutuselevõttu, vähendada turu killustatust ja tugevdada Euroopa konkurentsivõimet võrreldes Ameerika Ühendriikide ja Hiinaga. Euroopa Liidu eesmärk on kujundada ühtne andmeruum, soodustada tehisaru laialdasemat kasutust, eelkõige väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes, tagada selle kooskõla põhiõiguste, privaatsuse, turvalisuse ja usaldusväärsuse nõuetega ning tugevdada Euroopa tehnoloogilist võimekust. Eesti jaoks on see oluline, kuna ettevõtted ja avalik sektor vajavad ligipääsu andmetele, et tegutseda ja kasvada kogu Euroopa Liidu turul. Liigne regulatsioon ja turu killustatus kahjustavad Eesti konkurentsivõimet. Samuti on riigi julgeoleku ja toimepidevuse seisukohalt oluline vähendada sõltuvust välistest kriitilistest tarneahelatest. T. Grünberg tõi esile, et Eesti põhisõnum on, et andmete vaba liikumist tuleb käsitleda Euroopa Liidu viienda põhivabadusena ning vältida lokaliseerimismõudeid, kui need ei ole riskipõhiselt põhjendatud. Tehisaru peab olema turvaline ja usaldusväärne ning Euroopa Liidu digisuveräänsuse tugevdamine ei tohi viia proteksionismini. Regulatsioon peab jääma tehnoloogianeutraalseks ning võimaldama riskipõhist sekkumist juhtudel, kus see on vajalik tarnija või päritoluriigiga seotud riskide tõttu. Liikmesriikidel peab säilima otsustusruum tehnoloogiate kasutamisel. Konkurentsivõime huvides on oluline tagada jätkuv ligipääs globaalsetele pilveteenustele ja samal ajal toetada Euroopa tehnoloogiaettevõtete arengut. Euroopa Liit peab tugevdama oma tehnoloogilist võimekust, jäädes seejuures avatuks usaldusväärsetele partneritele ka väljaspool Euroopa Liitu.

Urve Tiidus andis ülevaate [majanduskomisjoni arvamusest](#) ja arutelust ning märkis, et komisjon otsustas Vabariigi Valitsuse seisukohti toetada. Komisjoni otsus oli konsensuslik.

Peeter Tali tegi ettepaneku toetada Vabariigi Valitsuse seisukohti kooskõlas majanduskomisjoni arvamusega.

Otsustati:

3.1. Toetada Vabariigi Valitsuse seisukohti kooskõlas majanduskomisjoni arvamusega (konsensus: Vladimir Arhipov, Lea Danilson-Järg, Katrin Kuusemäe, Maido Ruusmann, Aivar Sõerd, Peeter Tali, Tarmo Tamm, Urve Tiidus, Luisa Värk).

(...)

(allkirjastatud digitaalselt)
Peeter Tali
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Roosmarii Kukk
protokollija

Väljavõte õige
Roosmarii Kukk
Euroopa Liidu asjade komisjoni konsultant